

(63) **SARDAR PATEL UNIVERSITY**

M. A. FINAL (EXTERNAL) EXAMINATION

MONDAY, DATE: 31 / 03 / 2014

TIME: 02:30 P. M. TO 05:30 P. M.

Subject: Paper- XI - INDUSTRIAL LABOUR

Note: (i) All questions carry equal marks.

Total Marks- 100

1. Discuss the employment structure in India. Explain objectives and agenda of employment policy of India.

OR

Explain the concept of "Labour". Narrate major characteristics of Indian labour and discuss an importance of labour in industrial development.

2. Discuss in detail the housing problem for industrial labour in India.

OR

What is the meaning of social security? Briefly discuss major schemes of social security in India.

3. Give the meaning of industrial dispute. Discuss the causes responsible for industrial disputes.

OR

What is meant by collective bargaining? Explain the principles and process of collective bargaining.

4. Write a detailed note on International Labour Organization and discuss its impact on Indian labour.

OR

Give the meaning of labour absenteeism. Discuss the causes and remedies for labour absenteeism.

ગુજરાતી તરજુમો

નોંધ: બધા જ પ્રશ્નોના ગુણ સમાન છે.

કુલ ગુણ - 100

1. ભારતમાં રોજગારીના માળખાની ચર્ચા કરો. ભારતની રોજગારનીતિના હેતુઓ, અને મુસદ્દો સમજાવો.

અથવા

"શ્રમ" ની વિભાવના સમજાવો. ભારતીય શ્રમની મુખ્ય લાક્ષણિકતાઓ જણાવો અને ઔદ્યોગિક વિકાસમાં શ્રમના મહત્વની ચર્ચા કરો.

2. ભારતમાં ઔદ્યોગિક શ્રમિકો માટેના રહેઠાણની સમસ્યાની વિગતે ચર્ચા કરો.

અથવા

સામાજિક સલામતી એટલે શું ? ભારતમાં સામાજિક સલામતીની મુખ્ય યોજનાઓની ટૂંકમાં ચર્ચા કરો.

3. ઔદ્યોગિક ઝઘડાનો અર્થ આપો. ઔદ્યોગિક ઝઘડા માટે જવાબદાર કારણોની ચર્ચા કરો.

અથવા

સામુહિક સોદાગીરીનો અર્થ શું થાય ? સામુહિક સોદાગીરીના સિધ્ધાંતો અને પ્રક્રિયા સમજાવો.

4. આંતરરાષ્ટ્રીય શ્રમ સંગઠન ઉપર વિગતે નોંધ લખો અને તેની ભારતીય શ્રમિકો ઉપરની અસરોની ચર્ચા કરો.

અથવા

શ્રમની ગેરહાજરીનો અર્થ આપો. શ્રમની ગેરહાજરીના કારણો અને ઉપાયોની ચર્ચા કરો.

----- X -----